

MúzeumCafé Díj

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Kedves Vendégeink!

TA tavalyi év után idén ismét az általunk az alapításkor lefektetett szabályokkal szembefordulva választottuk ki a Múzeum-Café Díj nyertesét: ezúttal nem egy naptári év teljesítményét, még csak nem is egy eseményt, mint tavaly, hanem egy életművet tartottunk a legméltóbbnak az elismerésre. Nyugodtan elmondhatom, hogy nem volt vita közöttünk, ennyire egyértelműen és egyhangúlag még nem döntöttünk a díj sorsáról.

E. Csorba Csillával mindannyian elfogultak vagyunk, a szerkesztőség tagjai, de talán mondhatom ezt a szerkesztőbizottság tagjai nevében is. Felbecsülhetetlen mértékű teherbírással, imponáló lendülettel, irigylésre méltó kreativitással tett egy irodalmi múzeumot a főváros, az ország egyik legkedveltebb, leglátogatottabb és legkedvezőbb kritikával illetett kulturális centrumává, akkor, amikor minden ambiciózus irodalomtanár és minden igényes szülő ahhoz keresi a kulcsot, hogy hogyan lehet a klasszikus magyar irodalmat olvashatóvá, élvezhetővé, vagyis „menővé” tenni. Lássuk be, akinek nem szakmája az irodalom, nem része az életének Jókai, nem olvasgat szabadidejében Arany-balladákat, sem Illyés naplóját, nem idézi Juhász Gyula sorait, Madáchot és Molnárt legfeljebb a színházban lát – mindez az általános műveltség része, de a legkritkább esetben tárgya a szabadidő (hasznos) eltöltésének. Innen kell nyernie egy irodalmi múzeumnak, oly módon feldolgozni és bemutatni az írói életműveket, hogy a közönség motiválttá váljon megnézni egy kiállítást, felkeresni egy emlékmúzeumot. Ma egyszerre kell kultuszt építeni az írók, költők köré és az intézmény köré – a Petőfi Irodalmi Múzeum esetében több filiáléról és több, a PIM által felügyelt kismúzeumról van szó, így ez majdhogynem, de, mint látjuk, mégsem lehetetlen.

- ¶ Vallom, hogy a múzeum megújulásához nagyban hozzájárult, hogy olyan szakember vezette az elmúlt bő évtizedben, aki – művészettörténészként – a vizuális művészetek kutatója, ezért vált kiemelten fontossá a látvány, a kiállítások esztétikum, felülbíráva az irodalmi muzeológia korábbi, szövegcentrikus hagyományait. Nagyon nehéz megtalálni a helyes arányt, amelyben a látványosság nem válik öncélúvá és hatásvadásszá, nem a tartalom és a mondanivaló hiányát leplezi, a kurátorok nem adják át a kiállításrendezés terhét a látványtervezőknek. De nem is kényszerül arra a látogató, hogy tetemes mennyiségű szöveget kelljen átolvasnia ahhoz, hogy elégséges információhoz jusson.
- ¶ Hogy mennyire értékes munkának tekintjük a Petőfi Irodalmi Múzeumnak az emlékházak megújítására és életben tartására való törekvését, azt egy korábbi, ennek a témának szentelt lapszámunkkal is kifejeztük. A program, amelyet Csorba Csilla az itt eltöltött éveinek talán legfontosabb eredményei között tart számon, nyilvánvalóan jó néhány kismúzeumot és ezzel együtt írói életművek sorát mentett meg a méltatlan jövőtől, esetleg a teljes feledéstől. Nem tudjuk, hogy utódaink ítélete kiket emel fel, és kiket mellőz évtizedek, évszázadok múlva, ezért a jelenben minden dokumentum, minden relikvia és minden emlékhely megőrzésre érdemes. Ami szerep ebben a múzeumnak jutott és jut, azt maradéktalanul ellátja.
- ¶ Mindenképpen el kell mondanom, hogy a díjat megítélők egy percig sem gondolják, hogy a sikeres múzeum kizárólag Csorba Csilla érdeme. Néhányan a gyűjtemények vezetői, a főmuzeológusok közül vele együtt kezdték ugyanitt, a Petőfi Irodalmi Múzeumban, akik mellé újabb irodalomtörténész és művészettörténész generációk csatlakoztak, a tapasztalat, a nyitottság és az állandó megújulásra való törekvés határozta meg a múzeum programját és arculatát.
- ¶ A *MúzeumCafé* kiadója és szerkesztői nevében, a saját érdeklünkben is, még sok eredményes kutatóévet, emlékezetes kiállítást, kötetet kívánunk Csorba Csillának, a lap idei díjazottjának!

Gréczi Emőke

E. Csorba Csilla
Szilágyi Lenke felvétele